

— Dne 1. januarija t. l. je otvoril na Ponikvi pekarijo Janez Rehar. Pa mu ni bila sreča mila. Dne 6. januarija našli so ga pri peči nezavestnega. Drgnejo ga in ga močijo, a v kljub temu je umrl v malih trenotkih. Bog nas varuj nagle in neprevidene smrti! — Dne 27. januarija bil je povožen od brzovlaka železnični čuvaj Leopold Pisk, star še le 35 let. Smrti si je bil nekaj sam kriv, nekaj pa strojevodji tam križajočih se vlakov, ker nista žvižgala in tako čuvaja opozorila. — Dne 15. januarija zborovalo je bralno društvo. Listov se je manje naročalo, zato se bo pa bolj na to oziralo, da se mnogo dobrih in koristnih knjig nakupi. — Dne 30. januarija bil je poročen pošten kmečki sin iz Tičevega, brat č. g. kaplana Slov. Bistriskega, Janez Brglez z Marijo roj. Brglez iz Kostivnice — pri stricu nevestinem v. č. g. Petru Erjavcu, župniku Trboveljskem. Na mnoga leta!

Iz Ptuja. (Dijaški kuhinji) naši so v drugem četrtletju tek. solskega leta velikodušno darovali sledeče doneske: č. g. Alojzij Čilenšek, kaplan v Kostivnici 3 fl., slavno društvo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 50 fl., g. dr. Fran Jurtela, dež. poslanec in odvetnik v Šmariji 10 fl., sl. okr. zastopu v Ormožu 20 fl., g. Luk. Krajnc, c. kr. davk. kontrolor v Ptuj 2 fl., sl. posojilnica v Makolah 10 fl., č. g. Miha Lendovšek, kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Makolah 5 fl., v. č. g. dr. Jožef Muršec v Gradcu 8 fl., neimenovan dobrotnik in prijatelj mladine (na smrtni postelji) 30 fl., g. Franc Wesiag, učitelj pri Sv. Križu pri Slatini 6 fl., č. g. Franc Murkovič, župnik pri Sv. Barlahi v Halozah 2 fl., g. J. Zelenik, prof. in predsednik okr. zastopa v Ptuj 1 fl., (enkrat že meseca septembra 20 fl.), g. Luk. Kunstek, prof. v Ptuj 10 fl. — Mesečne doneske so pa v tem času odrajtali: č. g. Alojzij Bratuša, beneficijant v Ptuj 3 fl., g. Mart. Čilenšek, prof. v Ptuj 3 fl., č. g. Marko Črnko, vikar v Ptuj 3 fl., g. Maks Koser, c. kr. notar v Ptuj 3 fl., č. g. Ferd. Majcen, gimn. veroučitelj v Ptuj 3 fl., gosp. Sim. Ožgan, c. kr. notar v Ptuj 3 fl., g. dr. J. Ploj, odvetnik v Ptuj 9 fl., g. dr. J. Schiffner, c. in kr. polk. zdravnik v Ptuj 3 fl., g. F. Sedlaček, tajnik v Ptuj 1 fl. 50 kr., č. g. Alfonz Svet, minorit, kaplan in katehet 1 fl. 50 kr., č. g. Franc Šalamon, mestne fare kaplan 3 fl. — Vsem p. n. dobrotnikom učeče se mladine izreka za velikodušne darove prisrčni: Bog plati!

Odbor društva dijaške kuhinje.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvo svitli cesar se je odpeljal v terek v mesto Wels, na graščino Lichtenesko. Ondi bode krst prvorojenca nadvojvodinje Marije Vajrdije. H kistu pride tudi svitla cesarica. — V državnem zboru so imeli velike praske zavoljo Stremayrja, predsednika najvišje sodnije na Dunaji. Mož je pristen nemški liberalcec ter je imenoval v neki svoji določbi nemške jezike — tuje jezike. Po njegovih mislih smo torej vsi, ki nismo nemškega pokolenja, v Avstriji le tujci. Zato pač morj zaslužiti, da se mu naloži ostra pokora ali jo pa dobi? Sedanja vlada mu je že ne naloži, minister grof Schönborn moral ga je še celo zagovarjati v drž. zboru. — Ker se razprave v državnem proračunu niso pri kraji, treba bode vladi dovoliti še na dalje pravico z drž. denarjem razpolagati in torej novega besedičenja v drž. zboru.

Štajarsko. Kmalu po veliki noči snide se v Gradci deželni zbor, vendar pa ne bode posvetovanje

dolgo; prememba šolske postave še brž ne pride v posvetovanje. Tudi prav. — Akademično društvo »Triglav« v Gradci ima danes svoje 7. javno zborovanje, k zborovanju smejo tudi slovanski gostje. — Tudi po nemškem delu naše dežele vabijo agentje ljudi v Ameriko, vendar oni niso tako srečni, kakor pri našem ljudstvu.

Koroško. Shoda katol. pol. društva v Ličji na svečnico in v Podkrnosu dne 5. februarja sta bila jako številna in kmetje so se vračali domu veseli in kakor upamo, s trdnim sklepom, da ne pojdejo nikoli za »kmečko zvezo« v nemško brezno. — Kolikor se posname iz računskih sklepov, godi se slov. posojilnicam po vsej deželi dobro in tudi kmetom so na pomoč, ako pride kateri izmed njih v zadrego.

Kranjsko. Po vsej deželi je bilo v nedeljo praznovanje papeževe svečanosti, v Ljubljani pa je bila v soboto večer celo razsvetljava hiš. — Ljubljana dobi novo poštno poslopje na državne stroške. — V Rovtuh pri Logateci snuje se kmetijska podružnica, naredi si s časom lastno sirarnico in spravijo kmetje tako mleko najbolje v denar.

Primorsko. V Tolminu imajo žensko podružnico sv. Cirila in Metoda, udov šteje pri 500 in težko, če ima ona v tem še vrstnico. — V Trstu so nekateri Lahi toliko drzni, da očitno napadejo Slovence, ako ti govorijo slovenski. Malo pa bodo že pretepi zavoljo tega. Največ so tega krivi laški listi, ki vedno hujskajo zoper slov. ljudstvo.

Hrvaško. Sabor ali deželni zbor v Zagrebu je pretrgal svoje posvetovanje, ker mu je treba iz Budimpešte gradiva, ali tam še nimajo časa za to. — Dolenjsko železnico mislijo potegniti doli na Hrvaško ker bi bilo jako dobro za-njo, sicer težko, če se jim ona izplača.

Ogersko. Predsednik ministerstvu, dr. Weckerle je bil v nedeljo na Duniji in se pravi, da je imel načrte za postavo o »civilnem zakonu« že v žepu, toda svitlemu cesarju si ga ni upal pokazati. — Dne 16. februarja so imeli Slovaki v Tisovci velik shod, zastopanih je bilo 34 občin. Izrekli so brez vsega ugovora, da ne mara slovaško ljudstvo za civilni zakon, gledé na volitve pa ni sedaj, pri toliki sili, katera se dela volilcem, ničesar doseči. Res, žalostno v »državi pravice«.

Vunanje države.

Rim. V nedeljo so imeli sv. oče Leon XIII. sv. mašo v cerkvi sv. Petra; va-njo ni smel nihče brez vstopnice in vendar je bilo okoli 60.000 ljudi v cerkvi. Sv. oče so bili videti še trdni in so dali sv. blagoslov z močnim glasom. Zvečer so bile vse cerkve razsvetljene in tudi več hiš po mestu, po ulicah pa je bilo vse živo ljudi.

Italija. Poslanec Zeri, ki je bil v zaporu zavoljo sleparij pri »banka Romana«, je v ponedeljek umrl. Ali vam imajo sleparji srečo: kakor v Parizu Reinach, tako umrje v Rimu Zeri njim na ljubo, predno jih izda! — V noči od 20. februarja je v Rimu razpočila petarda v hiši poslanca Ferrarija; hiša stoji nasproti stanovanju ministra Giolittija in zato se misli, da je bila petarda njemu namenjena.

Francija. V tej državi imajo državne branilnice in v njih leži veliko denarja, ali sedaj, vsled panamskih goljufij, hodijo ljudje trumoma po svoje denarje, ker so si v strahu za-nje. Če pojde tako dalje, zmanjka v teh branilnicah denarja in potem je polom, kakor ga se ni bilo v nobeni državi. Vlada pa si prizadevle seveda veliko, da pomiri ljudi, toda ali ji bode še mogoče?

Anglija. Zoper novo ustavo, katero pripravlja Gladstone za katoliške Irce, vzdiguje se sedaj že protestansko prebivalstvo, češ, da trpi potem država škodo.

Prav tako dela se pri nas od nemških liberalcev: pravice ne morejo vstrpeti ne ti v naši državi, ne oni v Angliji.

Nemčija. Najmočnija stranka v državnem zboru v Berlinu je katoliško osredje ali centrum, na njo torej pride veliko pri vsaki stvari, katero hoče vlada doseči, torej tudi pri preosnovi vojaške službe. Doslej se sodi, da bode ona na zadnje za dveletno službo in tedaj kancelar Caprivi zmaga, sicer pa mu bode prositi slova. — Bleichröder, najbogatejši jud v Berlinu, je umrl: mož je bil svoje dni Bismarcku desna roka.

Rusija. Car je »v miru« pridobil novo državo in sicer Bokhara v srednji Aziji. Kolikor se čuje, prodal jo je khan ali vladar. Bil je v Petrogradu in car ga je jako »gladil«, sedaj pa se khan ne vrne več v svojo državo, ampak ostane v ruskem Krimu. — Ruski redarji so zasledili zaroto zoper življenje carovo in sicer v Berlinu.

Bolgarija. Vsled zaroke kneza je po vsej državi veliko veselje ter se obhajajo po vseh župnijah zahvalnice. Ali bode pa vedno tako? Bog daj, toda ljudem tam doli ni veliko verjeti.

Srbija. Radikaleci so sedaj povsod na izgubi in liberalcem raste greben, kajti »vladar« Ristić dela izvrstno za-nje. Ako razpiše vlada volitve za skupščino, bode v njej liberalna večina.

Turčija. Sultan je poslal armenskega patriarha Azarijana v Rim, da izporeči sv. očetu sultanovo čestitko ter prinese ob enem tudi njegova darila. V torek dne 21. februarja je bil Azarijan pri sv. očeta. Z njim je bilo več njegovih rojakov.

Afrika. Kamerun je »nemška država« in ima sedaj že telegraf tje gori v Berlin. To je velika dobrotja za one, ki so v tej novi Nemčiji, kajti ni še vse v redu in so si večkrat v strahu za svoje življenje.

Amerika. V republiki Ekvador, v južni Ameriki, je vzbuhnila ustaja. Na čelu ji je, kakor po navadi, nezadovoljni general. Po poročilih iz tega tedna pa so tega generala že vladini vojščaki naklestili. Če je le resnica! — Otok Havaj, doslej pod vlado kraljice Lilinokalani, ne mara več svoje kraljice ter hoče priti pod »združene države«. Te pa se neki branijo otoka, od druge strani pa se poročja, da je otok že pod oblastjo »združenih držav«.

Za poduk in kratek čas.

Modri sodnik.

Pravljica iz jutrovnih dežel. Zapisal F. S. Šegula.

Neki trgovec odpravil se je v tuje dežele, doma pa je dal tisoč cekinov dervišu, naj mu jih hrani. Čez leto dni se vrne trgovec, a derviš o denarju noče nič vedeti. Trgovec je bil sila žakosten, poda se h kadiju in derviša zatoži. Kadi maja s svojo modro glavo: »Teško bo šlo, težko; ta derviš se sicer dela svetnika, v resnici pa je velik goljuf in pri tem jako zvit. Ali poskusiti hočem. Idi se enkrat k dervišu, tirjaj svoje cekine, a ne povej, da si pri meni bil; jutri pa zopet o tej uri semkaj pridi. Ide trgovec, a mesto tisoč cekinov, daja mu derviš le grdo oponašanje. Še se pričkata, ko vstopi suženj sodnikov, ki derviša lepo h kadiju povabi. Derviš pride, a kadi ga spoštljivo vsprejme, ter ga pelje v svojo najlepšo hišo. Modro se pogovarjata. Kadi hvali dervišovo pobožnost, učenost, modrost in blago srce, a derviš hvali kadijevo pravicoljubje in modro sodbo. Nazadnje pa še kadi izreče prošnjo: »Moram

odpotovati za nekatere mesece, a mojim sužnjem (službenikom) ne zaupam. Le v tebe, o derviš, imam zaupanje. Ne vem namreč, komu bi v tem času v shrambo dal moje dragocenosti, če ne tebi! Ali reč mora ostati skrivna!« Derviš se prijazno nasmehlja in zagotovi kadiju, da bode skrbno čuval njegov zaklad in da zna tudi molčati. Pogodila sta se, da bode drugi dan proti večeru poslal kadi svojega sužnja k dervišu z dragocenostmi, pa pod imenom malenkostnega daru. Derviš se lepo pokloni in odide.

Drugi dan pride trgovec zopet k sodniku in mu pove, da derviš še zmiraj taji. »Idi še enkrat k njemu«, reče kadi, »in tirjaj svoj denar, a če ga noče dati, reci mu, da ga boš pri meni zatožil! Upam, da si ne bo dal dvakrat tako žugati«. Trgovec gre. Kakor hitro pa derviš o kadiju sliši, čegar zaupanja ne mara zgubiti, ako ga hoče za dragocenosti opehariti, priteče s cekini rekoč: »Ej, prijatelj, kaj boš pri kadiju? Je vse le šala! Tu imaš svoj denar! Jaz sem Te le malec sku al«. Trgovec je razumel položaj, pobral cekine in modro molčal, kadija pa je lepo zahvalil za pomoč.

Prišel je dogovorjen večer, a kadijevega sužnja z dragocenostmi ni; mine noč, onega skrivnega daru še zmiraj ni. Dervišu je čas predolg, odpravi se k sodniku. »Hotel sem le uprašati«, poreče tam, »zakaj gospod sodnik ni poslal svojega službenika?« — »Zato«, poreče kadi mirno, »ker je zvedel od nekega trgovca, da je derviš goljuf, katerega bo zadela kazen moje pravice, če še slišim le eno tako tožbo!«

Derviš se je globoko priklonil in se tiho odnesel.

Braziljanec.

Po pismu iz Brazilije zložil S. G.

Splošna želja se je vnela,
Ki ljudem polni srce:
Nova našla se dežela
Tam za Oceanom je.

Hajd' na noge, hajd' na barke!
Urno vse v Brazilijo!
Mlade deklice in starke,
Vsaka tam kraljica bo.

Mladi dečki, stari možij
Tam érez noč bogati so;
Vsa dežela v eni rozi
Osreči naselbino.

Zemlja ondi je sladkorna,
Ko prejadraš Ocean;
Hiša temkaj ni uborna,
Žganja pije vsak se dan.

Več je ondi sladke kave,
Kakor tu kamenčekov;
Nima svet toliko trave,
Kakor tam je biserov.

O presrečna domovina,
Novi moj presladki raj,
Da bi morská globočina
Skoro mi pustila taj!...

Že se svita in se kaže
Zvoljena Brazilija;
Čakajo na brodu straže,
Sprejmejo popotnika.

Skozi mesta taj v puščavo
Nas beriči tirajo
Na odločeno goščavo,
Kjer zverine tulijo.